

בש"פ 4051/14 - דקל כהן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 4051/14

לפני: כבוד השופטת א' חיות

המבקש: דקל כהן

נגד

המשיב: מדינת ישראל

בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 8.6.2014 בעמ"ת 9646-06-14 שניתנה על ידי כבוד השופט ד' רוזן

בשם המבקש: עו"ד צדוק חוגי

החלטה

זוהי בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כבוד השופט ד' רוזן) מיום 8.6.2014, אשר קיבל ערר שהגישה המשיבה וביטל את החלטת בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כבוד השופטת מ' בן ארי) מיום 5.6.2014 לשחרר את המבקש לחלופת מעצר בקהילה הטיפולית "רטורנו".

1. נגד המבקש ואדם נוסף (להלן: הנאשמים) הוגש ביום 1.9.2013 כתב אישום, הכולל עשרים וחמישה אישומים והמייחס להם עבירות של התפרצות לדירות, קשירת קשר וגניבה. על פי המתואר בכתב האישום, הנאשמים קשרו קשר עם אחרים, שזהותם לא צוינה במסגרת כתב האישום (להלן: החבורה), להתפרץ לדירות ולגנוב מהן רכוש. השיטה בה נקטו כללה התחזות של אחד מבני החבורה לשליח, טרם אירוע ההתפרצות לדירה, והעתקת מפתח ביתו של הקורבן. לאחר מכן, אחד מן החבורה היה מתקשר לקורבן, מוסר לו כי ממתין לו שיק מהעירייה בדואר שעליו לאסוף וכן דואג כי כל הנוכחים בבית עוזבים. או אז, היו פורצים הנאשמים לבית הקורבן באמצעות המפתח המשועתק, גונבים רכוש ונמלטים. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של המבקש עד תום ההליכים המשפטיים. המבקש הסכים לקיומן של ראיות לכאורה בעניינו, תוך שמירת מלוא טענותיו לתיק העיקרי, ונשלח לשירות המבחן לשם קבלת תסקיר. שירות המבחן התרשם ממסוכנות המבקש ובהינתן העובדה כי ההתמכרות אינה זו שעמדה בבסיס

עמוד 1

העבירות, וכי המבקש לא פנה בבקשה לטיפול בין כותלי בית המעצר, לא מצא לנכון להמליץ על שחרור המבקש לחלופה ביתית או אחרת. משכך, הורה בית משפט השלום ביום 9.10.2013 על מעצר המבקש עד תום ההליכים. ערר על החלטה זו שהוגש לבית המשפט המחוזי, נדחה ביום 28.10.2013.

2. המבקש הגיש בקשה לעיון חוזר, בה עתר לבחון את שילובו בהליך גמילה, בשים לב לחלוף הזמן ולכך שהוא נתון מאז מעצרו בפרויקט "ראשית" בבית המעצר לגמילה מסם. בית משפט השלום בחן תסקיר מיום 27.1.2014 בעניינו של המבקש ממנו עולה שינוי בעמדותיו, אך בהחלטתו מיום 2.3.2014 קבע כי טרם בשלה העת להפנות את המבקש להליך טיפולי, שכן הוא נתון אותה שעה בשלבים טיפוליים ראשוניים בלבד. ערר שהגיש המבקש על החלטה האמורה נדחה על ידי בית המשפט המחוזי אשר ציין עם זאת כי יש לשקול בהמשך הדרך את הפנייתו של המבקש לתואי טיפולי בהתאם להתקדמות בתיק העיקרי ובשים לב להמלצת שירות המבחן.

3. ביום 30.3.2014 הגיש המבקש בקשה נוספת לעיון חוזר במעצרו נוכח תסקיר מעודכן שהגיש שירות המבחן, אשר התרשם כי המבקש בשל להשתלב במסגרת טיפולית סגורה וארוכת טווח. תסקיר נוסף שהוגש ביום 24.4.2014 העלה כי המבקש השתתף בראיון קבלה בקהילה טיפולית "רטורנו" ונמצא מתאים להיקלט בה. על כן, המליץ שירות המבחן להמתין למועד קליטתו ובתסקיר מיום 18.5.2014 שב שירות המבחן והמליץ על שילוב המבקש באפיק טיפולי, לצד צו פיקוח של השירות. בית משפט השלום סבר כי יש לקבל הבהרה משירות המבחן באשר למוטיבציה אותה מביע המבקש, וכן עדכון בנוגע לשיתוף פעולתו במסגרת פרויקט "בראשית" בבית המעצר. בתסקיר שהוגש ביום 1.6.2014 צוין כי המבקש ממשיך לשותף פעולה עם התוכנית ועל כן שב שירות המבחן והמליץ על שילובו של המבקש בקהילה הטיפולית כאמור. ביני לביני, פנתה המשיבה לבית משפט זה בבקשה להאריך את מעצרו של המבקש בתשעים ימים נוספים (בש"פ 3705/14). ביום 29.5.2014 האריך בית משפט זה את המעצר עד החלטה אחרת על מנת שימוצו הליכי העיון החוזר והבקשה האמורה להארכת מעצר נותרה תלויה ועומדת.

4. ביום 5.6.2014 החליט בית משפט השלום לאמץ את המלצת שירות המבחן והורה על שחרורו של המבקש ממעצרו לקהילה הטיפולית "רטורנו" על אף חומרת המעשים המיוחסים למבקש והמסוכנות הנלמדת מהם בהדגישו את גילו הצעיר; היותו נתון במעצר מאחורי סורג ובריח לאורך תקופה ממושכת; המלצת הגורמים המטפלים; העובדה כי "רטורנו" הינה קהילה טיפולית רצינית, סגורה ודרשנית שהטיפול במסגרתה הינו ארוך טווח; והעובדה כי המבקש החל טיפול גמילה בעת שהותו בבית המעצר ומשתף פעולה לשביעות רצונם של מארגני התוכנית. בית משפט השלום התייחס בהחלטתו לעובדה כי לחובתו של המבקש הרשעה קודמת רלוונטית, אך ציין כי היא משנת 2008 ולגישתו יש ליתן משקל רב למוטיבציה אותה מביע המבקש, וכן להמלצת הגורמים המקצועיים, כמו גם להסכמת הקהילה הטיפולית לקלוט את המבקש.

5. על החלטה זו הגישה המשיבה ערר לבית המשפט המחוזי, בו טענה כי בית משפט השלום נתן משקל יתר להמלצת שירות המבחן וכי במקרה דנן לא מתקיימים החריגים אשר הותוו בבש"פ 1981/11 מדינת ישראל נ' סויסה (21.3.2011) (להלן: עניין סויסה) לכלל לפיו שחרורו של אדם לגמילה יישקל בשלב גזירת הדין. ביום 8.6.2014 קיבל בית המשפט המחוזי את ערר המשיבה וביטל את ההחלטה לשחרר את המבקש לקהילה טיפולית, בקובעו כי המעשים המיוחסים למבקש מלמדים על מסוכנות רבה. הדברים מקבלים נופך של חומרה, כך קבע בית המשפט, נוכח הרשעתו הקודמת של המבקש בעבירה דומה, וביצוע העבירות לכאורה לאורך ימים ובשיתוף עם אחרים. עוד ציין בית המשפט המחוזי כי אין קשר בין בקשתו של המבקש להיגמל מנטייתו להשתמש בסמים קשים ובין ביצוע עבירות ההתפרצות והגניבה המיוחסות לו, וכי הליך שיקום ראוי שיונע מתוך רצון כן המושתת על השאיפה לחזור לאורח חיים נורמטיבי ותקין

ולא מרצון להשפיע על תוצאות ההליך המשפטי. בית המשפט המחוזי חזר על ההלכה המושרשת לפיה הליך הגמילה ראוי לו כי יתבצע בסיום ההליכים המשפטיים ולא בשלב המקדמי בו שווה הנאשם במעצר עד תום ההליכים. על כן, קיבל כאמור את ערר המשיבה וביטל את ההחלטה לשחרר את המבקש לקהילה טיפולית.

6. מכאן בקשת רשות הערר בה טוען המבקש כי הוא מצוי במעצר מזה כעשרה חודשים וכי התנהלות המשפט העיקרי עד כה הינה איטית וממושכת וסיומו של המשפט אינו נראה באופק. כמו כן טוען המבקש כי המקרה דנן מקיים את המבחנים שנקבעו בעניין סויסה לעניין ההפניה להליך גמילה בשלב המעצר, וזאת משום שלהליך הגמילה בעניינו פוטנציאל הצלחה גבוה ויש בו כדי ליתן מענה הולם למסוכנות הנשקפת ממנו. לכך יש להוסיף את גילו הצעיר, ואת העדר הזדמנויות בעבר להיגמל מן הסם. המבקש מוסיף וטוען עוד כי בית המשפט המחוזי ביטל את החלטת בית משפט השלום מבלי לנמק מדוע עשה כן, וכי אין די בחומרת העבירה כעילה למעצר עד תום ההליכים, לא כל שכן בחלוף עשרה חודשים מיום המעצר ובהינתן העובדה שהמשפט אינו עתיד להסתיים בקרוב.

7. דין הבקשה להידחות.

ככלל, תינתן רשות לערור בגלגול שלישי רק מקום שבו המקרה מעורר סוגיה בעלת חשיבות משפטית, ציבורית או אחרת, החורגת מעניינו הפרטני של המבקש, או כאשר מתקיימות נסיבות חריגות ומיוחדות המצדיקות סטייה מן ההלכה האמורה (בר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123, 128 (1982); בש"פ 2786/11 ג'ריס נ' מדינת ישראל, פסקאות 6-7 (17.4.2011)). לא מצאתי כי המקרה דנן חורג מעניינו הקונקרטי של המבקש או כי מתקיימות נסיבות חריגות המצדיקות מתן רשות ערר אף בהעדר סוגיה עקרונית הניצבת על הפרק, כאמור. טענותיו של המבקש נטועות כולן בנסיבותיו האישיות, הפרטניות, והן נדונו והוכרעו בשתי ערכאות. אשר להמלצת שירות המבחן, שנתקבלה בבית משפט השלום, אך נדחתה בבית המשפט המחוזי, המלצה זו נושאת משקל, אך בית המשפט אינו כבול בה והוא רשאי לסטות ממנה אם סבר כי ראוי לעשות כן (ראו למשל, בש"פ 8902/02 נבולסי נ' מדינת ישראל (30.10.2002); בש"פ 5309/05 צמח נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (29.6.2005)). העובדה כי בית המשפט לא אימץ את המלצת שירות המבחן היא לבדה אינה מצדיקה מתן רשות לערור.

8. עם זאת, אין לכחד כי המבקש נתון במעצר במשך פרק זמן בלתי מבוטל וכי על פי תסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו נראה כי השכיל לנצל את תקופת מעצרו לטובה והחל בצעדים ראשונים של גמילה במסגרת הפרויקט המופעל בבית המעצר, עד כי שירות המבחן המליץ ושב והמליץ לאפשר לו להמשיך מהלך זה בקהילה הטיפולית "רטורנו". כפי שצוין, נתונים פרטניים אלה בעניינו של המבקש אינם עילה למתן רשות ערר, אך לא מן הנמנע (ואינני מחווה דעה בעניין זה), כי הם ישקלו לטובת המבקש בעת ההכרעה בבקשה להארכת מעצר התלויה ועומדת בעניינו בפני בית משפט זה. זאת משום שבמסגרת בקשות הארכה מובאים בחשבון, בין היתר, נתונים פרטניים ושיקולים מסוג זה.

9. מן הטעמים שפורטו לעיל, ומתוקף הוראות סעיף 53(א1)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 הבקשה ליתן רשות לערור נדחית.

ניתנה היום, י"ח בסיון התשע"ד (16.6.2014).

עמוד 3

שופטת
